

ਸਿਵਲ ਸਮੀਖਿਆ

ਅੱਗੇ

ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਫਲਸੌ, ਜੇ.ਜੇ.

ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਨੇਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਰਿਵਿਊ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ, 1951 ਦਾ ਨੰਬਰ 37

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ V), ਸੈਕਸ਼ਨ 114 ਅਤੇ 151—ਸਮੀਖਿਆ—ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 114, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਸੈਕਸ਼ਨ 109, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਇੰਨੇ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 114 (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੰਨਾ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 114 (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਗਲਤੀ ਪੇਟੈਂਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 114, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਭਿਲਾਖੀ ਬਨਾਮ ਸਦਾ ਨੰਦ (1) ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਮਹਟਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਨੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

27 ਜੁਲਾਈ 1951 ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਫਲਸ਼ੋ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਡਰ 47, ਨਿਯਮ I, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ, ਸ੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 6 ਅਗਸਤ 1947 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਪੀ ਸੀ ਜੈਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਇਹ 1949 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 94 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਸੂਬੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ-ਐਡ-ਲਿਟਮ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਧਾਰਾ 114, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਮਾਊਂਟ ਅਭਿਲਾਖੀ ਬਨਾਮ ਸਦਾ ਨੰਦਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੁਖਰਜੀ ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਸਨ। ਮੈਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 114, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 114 ਇੱਕ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਉਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 114, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕੀ ਧਾਰਾ 114, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 114 ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 114. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ:

(a) ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ,

(ਬੀ) ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਾਂ

(c) ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ,

ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਉਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।"

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 109, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ। ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੈ।

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 114(ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਇੰਨਾ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਖੁਦ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 114(ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੰਨੀ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 114(ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹਾਂ। ਪਟਨਾ ਕੇਸ 'ਇੰਦਰ ਮਹਿਟਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਕਿਸ਼ੂਨ ਮਿਸਿਰ ਅਤੇ ਹੋਰ' ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟਨੀ-ਟੇਰੇਲ ਸੀ ਜੋ ਨੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 114, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। AIR 1927 Bom 232 ਅਤੇ ILR 40 Mad 651 ਦੇ ਉਲਟ ਬੰਬੇ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਪੇਟੈਂਟ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਭਗ ਹਰ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 114, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 114 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਾਂਗਾ।

ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਹੈ ਕਿ ਸੁਬੇ ਸਿੰਘ ਮੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ

ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਸਰਪ੍ਰਸਤ-ਐਡ-ਲਿਮਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਨੇ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਕਈ ਮੁਦਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ '48 PLR 141' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈਆਂ (ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ) ਨੂੰ ਧਿਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। . ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਸੂਬੇ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ। 1949 ਦੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰ. 90 ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ 1.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮੀਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Happy Garg, Translator in the Sessions Division, Barnala.

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator